

2016/17

AardeWerk

Raakvlak
Cel Onderzoek

Sint-Annawijk, Eernegem (Ichtegem):
Resultaten archeologische prospectie
zonder ingreep in de bodem
(bureauonderzoek)

Dieter Verwerft en Jari Hinsch Mikkelsen

Titel: Sint-Annawijk, Eernegem (Ichtegem): Resultaten archeologische prospectie zonder ingreep in de bodem (bureauonderzoek)

Eernegem, Sint-Annawijk

Projectcode bureauonderzoek:	2016H127
Naam aanvrager:	Dieter Verwerft
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2016/00102
Naam site:	Sint-Annawijk, Ichtegem
	IC16SA

Uitvoerder: AardeWerk, Raakvlak Cel Onderzoek

Auteurs: Dieter Verwerft en Jari Hinsch Mikkelsen

Bewaring en beheer van de geregistreerde data, vondsten en stalen: Onroerend Erfgoeddepot De Pakhuizen (Raakvlak), Komvest 45, 8000 Brugge

Locatie/vindplaats: Sint-Annawijk, Eernegem, deelgemeente van Ichtegem

Bounding box: 56 238 – 203 419; 56 172 – 203 403; 56 197 203 233 en 56 254 – 203 234

Kadaster: Eernegem, afdeling 2, sectie A, nummers 413c6, 413h6, 413k6, 413l6, 413g6 en 394h4

Relevante termen theasuri Onroerend Erfgoed: bureauonderzoek

Periode: augustus 2016

Archeologische verwachting: geen archeologische verwachting

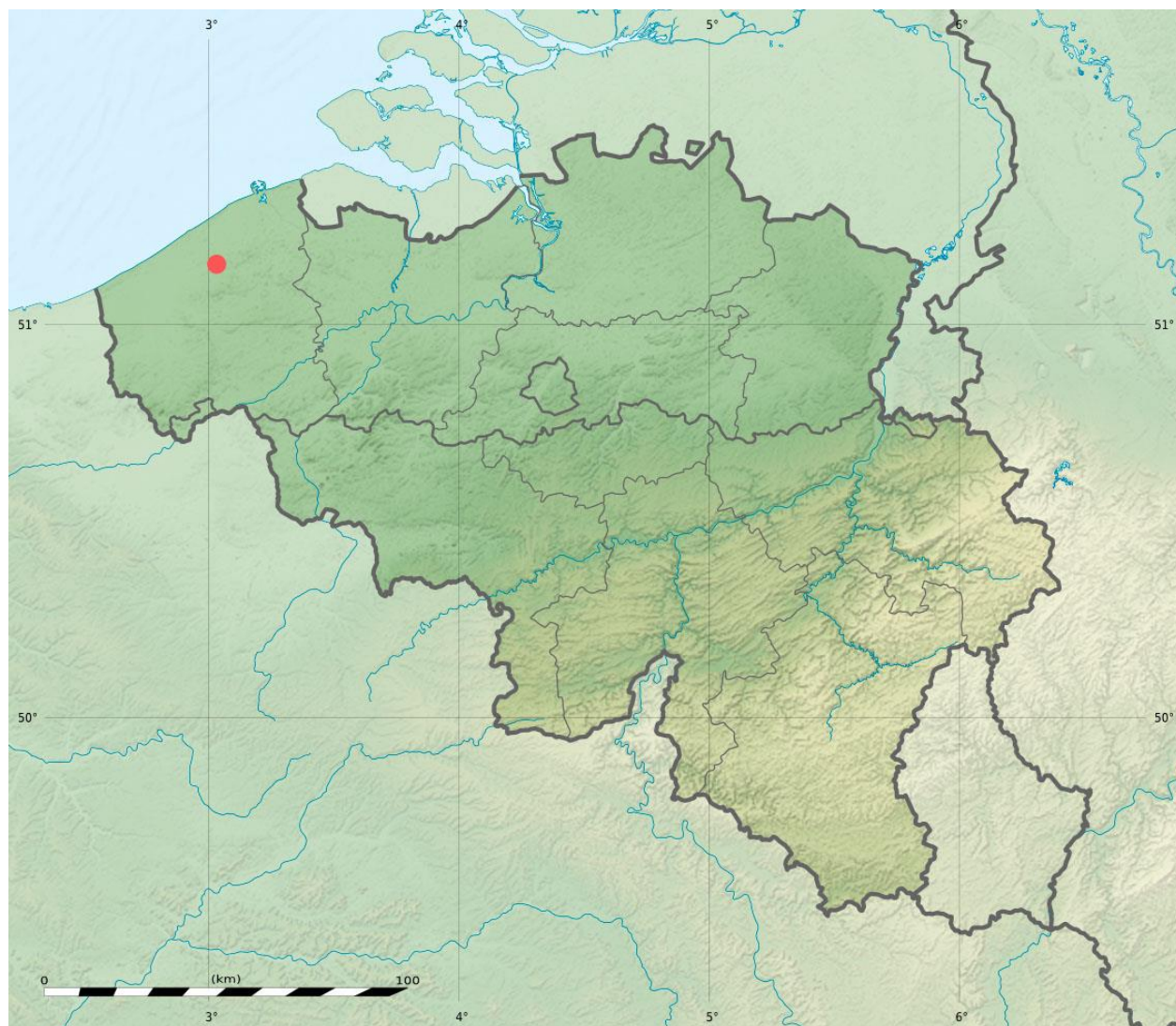
Aanleiding van het onderzoek: aanleg wegenissen

AardeWerk:

Komvest 45
8000 Brugge
T +32 [0]50 44 50 41
E dieter.verwerft@brugge

© AardeWerk, augustus 2016

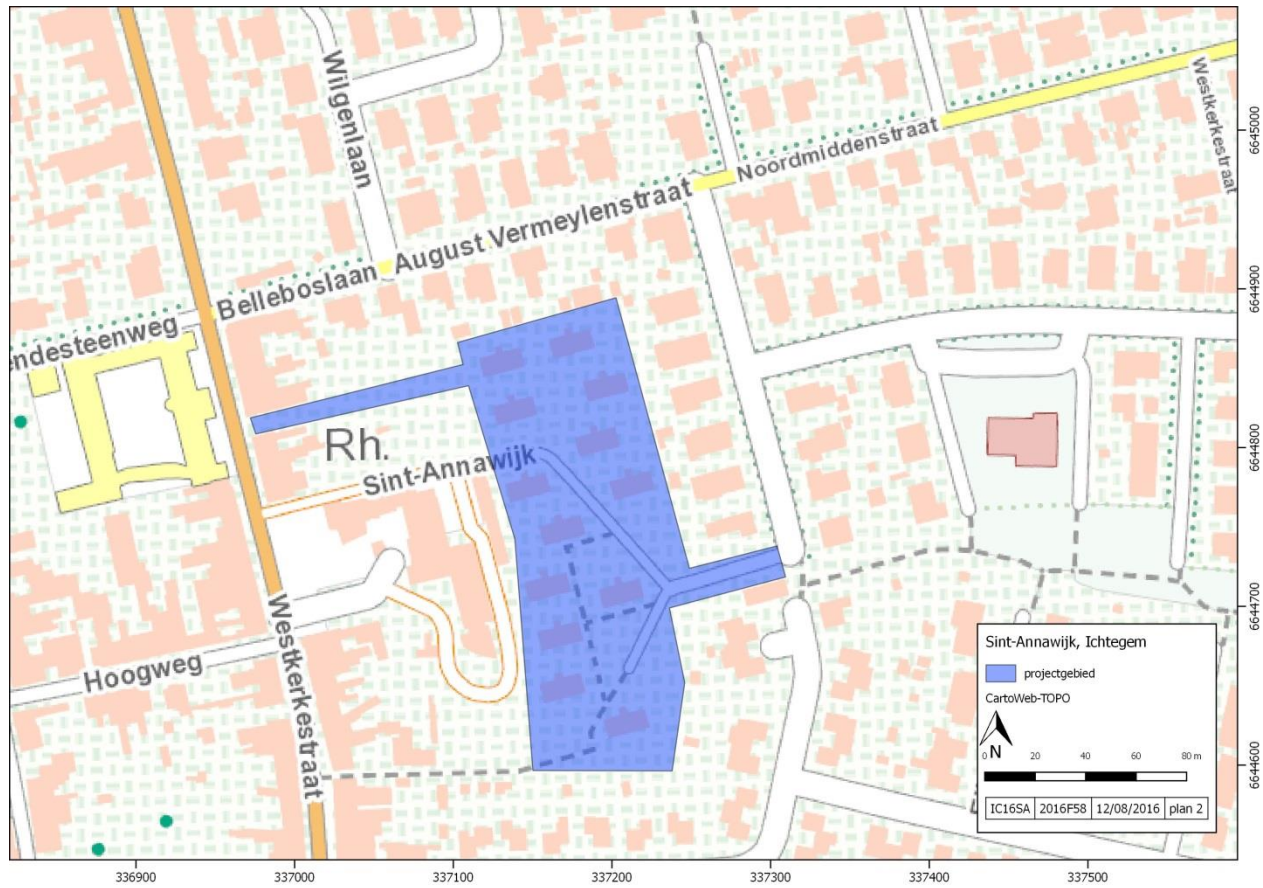
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van AardeWerk.

Figuur 1: Situering van het projectgebied (wikimedia.org)

Figuur 2: Het projectgebied dop de GRB-basiskaart (geopunt)

Figuur 3: Het onderzoeksgebied op de topografische kaart: 1/10 000 (agiv)

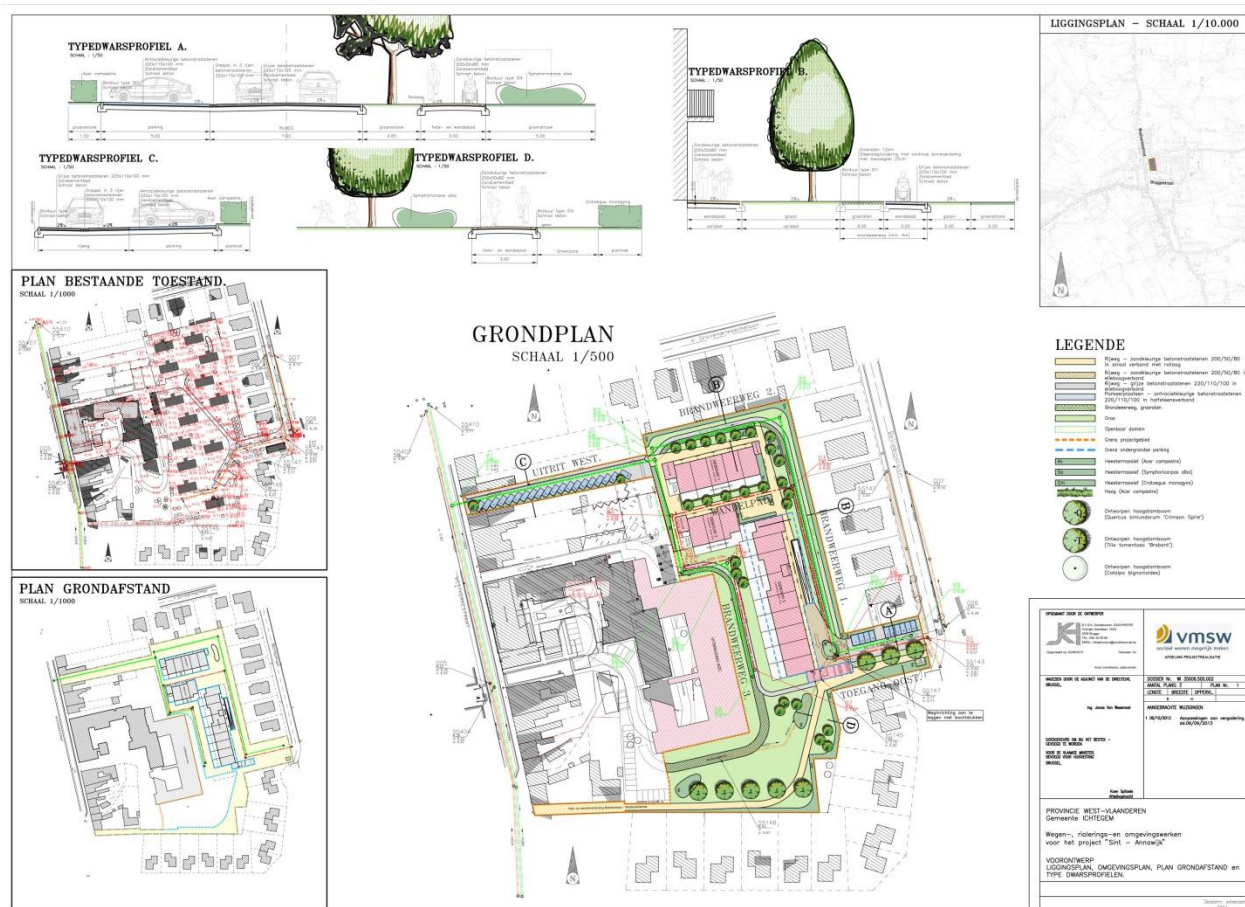
Inhoudstabel

1	Inleiding	6
2	Onderzoeksopdracht	8
2.1	Vraagstelling	8
2.2	Werkwijze	8
3	Assessmentrapport	8
3.1	Bodemkundige situering.....	8
3.2	Historische situering en archeologische voorkennis van de streek	14
4	Besluit.....	26
4.1	Synthese.....	26
4.2	Afweging noordzaak verder onderzoek	27
4.3	Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek	27
4.4	Samenvatting gericht op een niet-gespecialiseerd publiek	27
5	Bibliografie.....	27
6	Bijlagen	28

1 Inleiding

Vivendo plant verschillende appartementsgebouwen en wegenissen daarnaartoe, in de Sint-Annawijk in Eernegem (*figuur 1 tot 3*), deelgemeente van Ichtegem. Het terrein is ongeveer 1,25 ha groot (*figuur 4*). De appartementen zelf zijn op dit ogenblik reeds gerealiseerd. Deze archeologienota heeft als onderwerp de nieuwe wegenissen die gepland zijn in de wijk. In totaal gaat het om een 400 m weg, met een breedte van 5 m. De totale oppervlakte van de bodemingreep is 2.000 m².

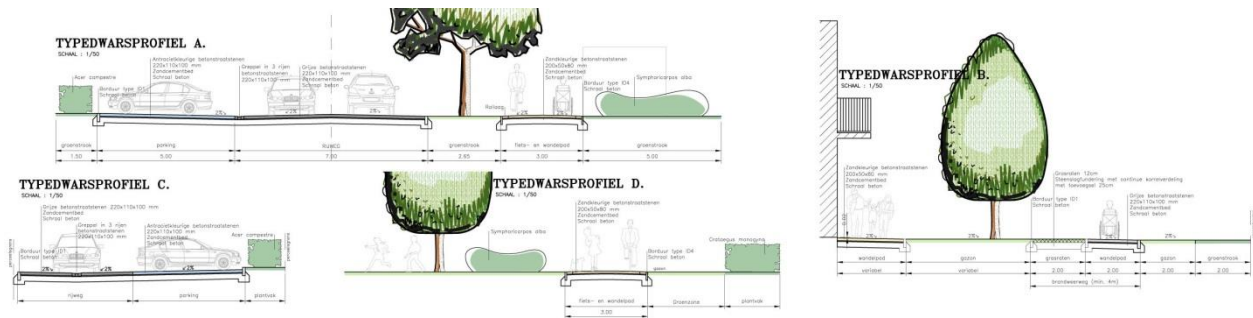
Om de mogelijke aantasting van het bodemarchief op deze terreinen in te schatten werkt Vivendo samen met AardeWerk, Raakvlak Cel Onderzoek. Doel van de opdracht is het waarderen van het terrein aan de hand van een bureauonderzoek. Dit onderzoek resulteert in een archeologienota.

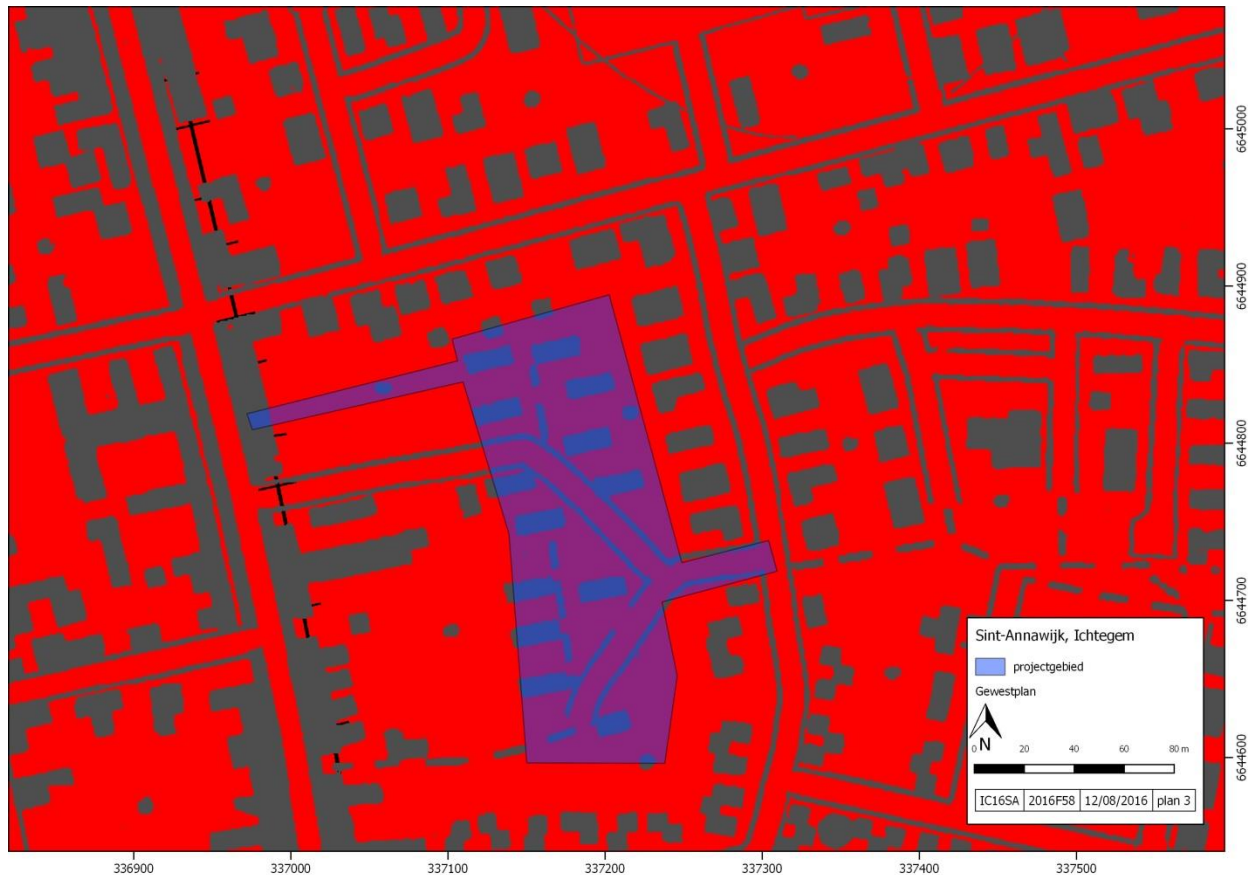
Figuur 4: Ontwerpplan

Het onderzoeksterrein ligt binnen een bouwblok tussen de Westkerkestraat, de Eikenlaan, de 's Gravendriesschelaan en de Belleboslaan. Het terrein was voordien ingenomen door dertien bungalows en enkele wegenissen. De gebouwen en de wegen zijn afgebroken voor aanvang van de realisatie van de nieuwbouw. De wegen worden gemaakt uit grote betonblokken. De wegenissen betekenen een verstoring van 25 cm diep, plaatselijk tot 45 cm (*figuur 5*).

Het projectgebied is groter dan 3.000 m², de effectieve ingreep in de bodem is groter dan 1.000 m² en het terrein bevindt zich in een woongebied (*figuur 6*), waardoor de drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet overschreden worden. Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt of een beschermde archeologische site. Op deze basis wordt een archeologienota met ingreep in de bodem opgesteld.

Figuur 5: Profiel van de wegenissen, detail van ontwerpplan

Figuur 6: Het projectgebied op het gewestplan (AGIV)

2 Onderzoeksopdracht

2.1 Vraagstelling

De voornaamste vraagstelling bij de inplanting van de nieuwe wijk: bestaat de kans dat de geplande bodemingreep archeologisch erfgoed beschadigt. Met andere woorden: is een archeologisch opvolging (om dit erfgoed in kaart te brengen) noodzakelijk.

Om dit archeologisch bodemarchief in kaart te brengen, is een bureauonderzoek uitgevoerd. Tijdens dit onderzoek staan volgende onderzoeksvragen centraal:

- Welke aanwijzingen bieden historische bronnen over het aanwezige archeologische erfgoed?
- Wat is de landschapsgeschiedenis van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed?

2.2 Werkwijze

Het projectgebied ligt in een zone die gekenmerkt is door een lage densiteit aan bebouwing in het verleden. Tijdens het bureauonderzoek wordt daarom bijzondere aandacht verleend aan de landschappelijk opbouw en het landgebruik in en rond het gebied. De aard van de werken is afgewogen tegenover de beschikbare kennis van het projectgebied op archeologisch, historisch en landschappelijk vlak.

Het kaartmateriaal wordt aangemaakt in een GIS-omgeving (Quantum GIS) en de lijsten zijn verwerkt met het Microsoft Office pakket. Het projectgebied wordt geprojecteerd ten opzichte van verschillende kaartlagen. De aard- en bodemkundige gegevens zijn geraadpleegd via de Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV). Historische kaarten zijn opgezocht via geopunt.be. Op basis van de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) wordt het archeologisch kader geschetst.

De onderzoeksstrategie wijkt niet af van de Code Goede Praktijk.

3 Assessmentrapport

3.1 Bodemkundige situering

Het onderzoeksterrein behoort tot Zandig Vlaanderen, meer bepaald het Westelijk Houtland. De bodemkaart classificeert het grootste gedeelte van het projectgebied als 'vochtig lemig zand' (SdP) en 'vochtig zand' (ZcH) (*figuur 7*). Een klein gedeelte wordt geïnterpreteerd als 'antropogeen' (OB). Ichtegem ligt ten zuiden van de grens tussen de zandstreek en de kustpolders. De gemeente bestaat grotendeels uit zand- en zandleemgronden uit het Eoceen. (inventaris.onroerenderfgoed.be ID: 126374)

Volgens Van Ranst en Sys (2000, 92) vertegenwoordigt serie **SdP** matig natte, lemig zandgronden zonder en met profielontwikkeling. De serie **SdP** vertegenwoordigt een complex van Sdp en Sdb gronden. Serie **Sdp** zijn matig natte gronden op lemig zand zonder

profielontwikkeling. Deze matig natte, matig gleyige gronden hebben een donkergrijze bouwlaag, 25-40 cm dik met doorgaans een humusgehalte van meer dan 2%. De onderliggende Cg is roestig gevlekt, grijs en bevat schelpresten. Het volledig profiel is kalkhoudend (5-8% CaCO₃). De bodem is iets te nat in de winter, vooral indien een kleisubstraat voorkomt. De vochttoestand in de zomer is gunstig. Het zijn goede gronden geschikt voor alle teelten, ook voor weiland. De bodem komt voor in lokale vlekken, veelal nabij geulen of krekken of te midden van zandleemgronden.

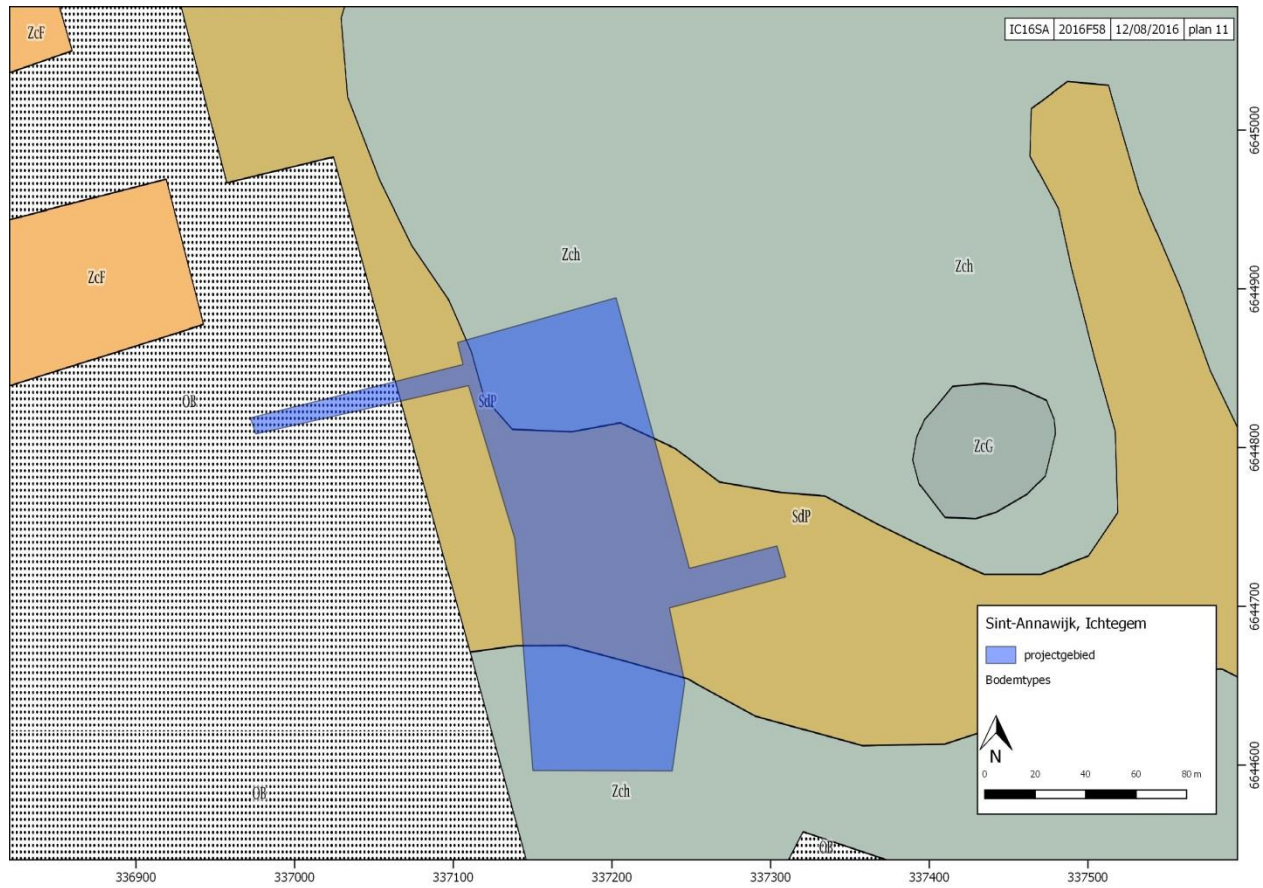
Serie **Sdb** zijn matig natte, lemig zandgronden met duidelijke kleur B-horizont. Deze bruine bodems hebben een homogene bouwlaag, 25 cm dik, bruingrijs met een humusgehalte van ongeveer 2%. De dikte van de B horizont varieert van 30 tot 40 cm. Tussen 40 en 60 cm diepte beginnen de roestverschijnselen. De bodem is te nat in de winter en vertoont een gunstig vochtprofiel in de zomer. Deze bodems hebben lokaal een beperkte verspreiding.

Serie **Zch** zijn volgens Van Ranst en Sys (2000, 72 en 133) matig droge zandgronden met verbrokkelde humus en/of ijzer B-horizont. Dit zijn Postpodzolen. De Ap bevat meer dan 2% humus, en is 40 tot 50 cm dik, rustend op de verbrokkelde B met zelden sporen van A2 (uitlogingshorizont) materiaal, tussen 60 en 90 cm. Complex -G en Serie -h zijn in West-Vlaanderen tijdgebonden verwante eenheden, in de kaarten gepubliceerd voor 1960, omvat het complex ZcG vooral Postpodzolen met enkele insluitingen van Podzolen, daarna werd -h als Postpodzol symbool gebruikt. Algemeen is de donker bruingrijze bovengrond goed humeus en 30-60 cm dik. De Podzol B, 20-30 cm dik, is verbrokkeld in harde concreties. De roestverschijnselen beginnen tussen 60 en 90 cm. De waterhuishouding is goed in de winter, te droog in de zomer. De bodems zijn iets beter dan Zcg en blijven matig geschikt voor zomergranen en aardappelen. Minder geschikt voor weide.

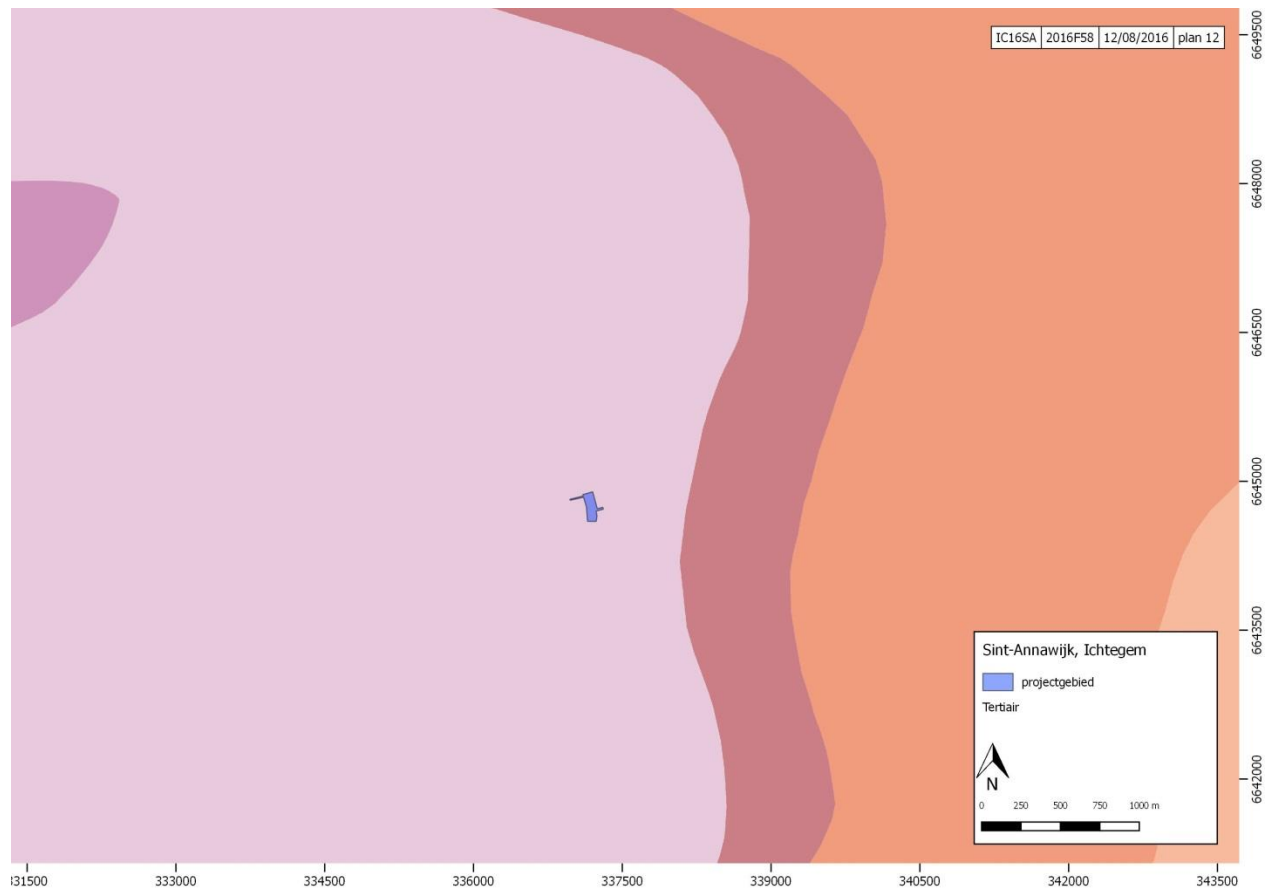
Geologisch behoort de onderzoekslocatie tot het lid van Eegem (TtEg), bestaande uit grijsgroen zeer fijn zand, kleilagen, zandsteenbanken, glauconiet- en glimmerhoudend (*figuur 8*).

De quartair geologische kaart classificeert het onderzoeksgebied als Eolische afzettingen (zand tot silt) van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen), mogelijk vroeg Holocene (type 3) (*figuur 9*).

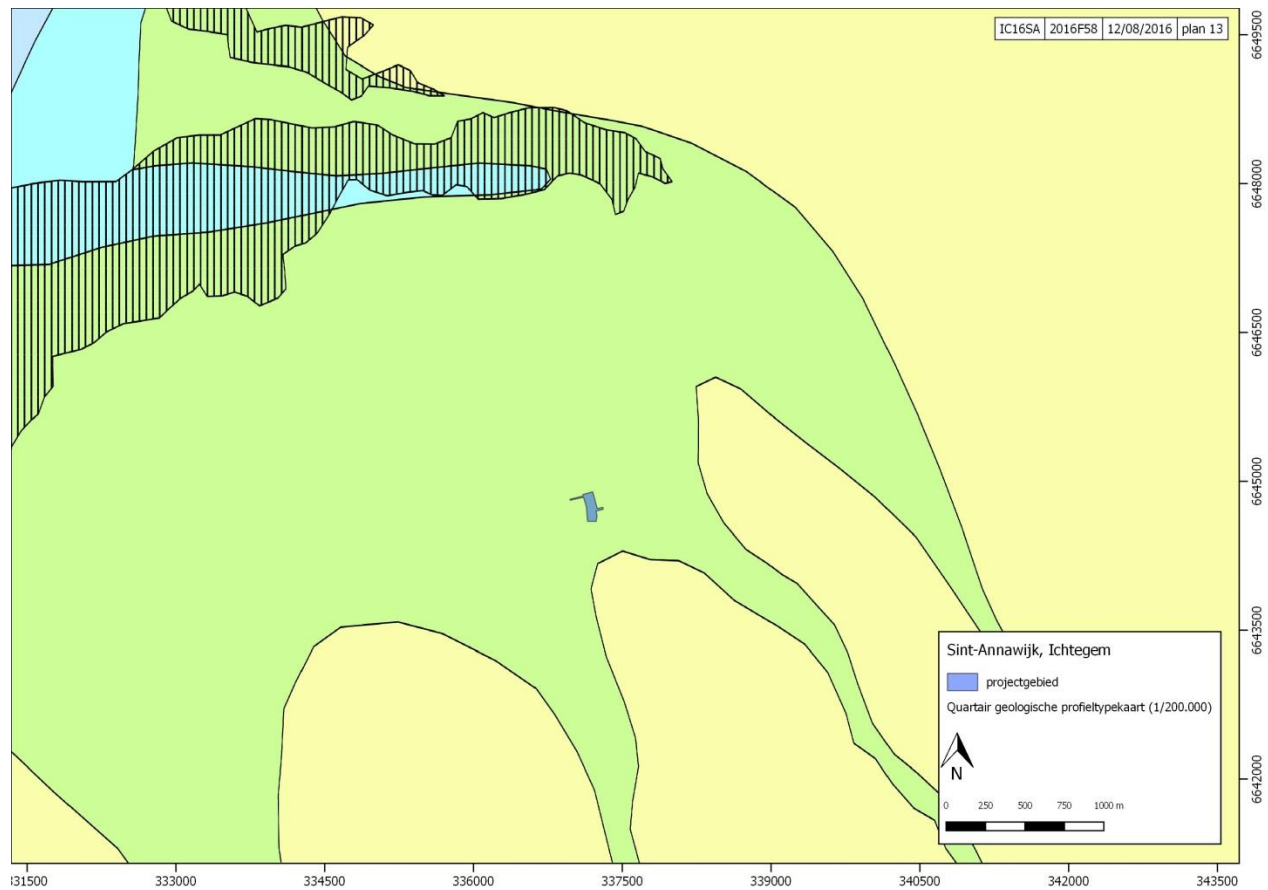
Op basis van drie boringen is de ploeglaag hier 40 tot 50 cm dik. Daaronder dagzoomt geel zand. In de zandstreek bevinden de archeologische resten zich *in situ* onder de ploeglaag. Archeologische resten boven de onverstoorde bodem worden als niet *in situ* beschouwd.

Figuur 7: Het projectgebied op de bodemkaart (dov.vlaanderen.be)

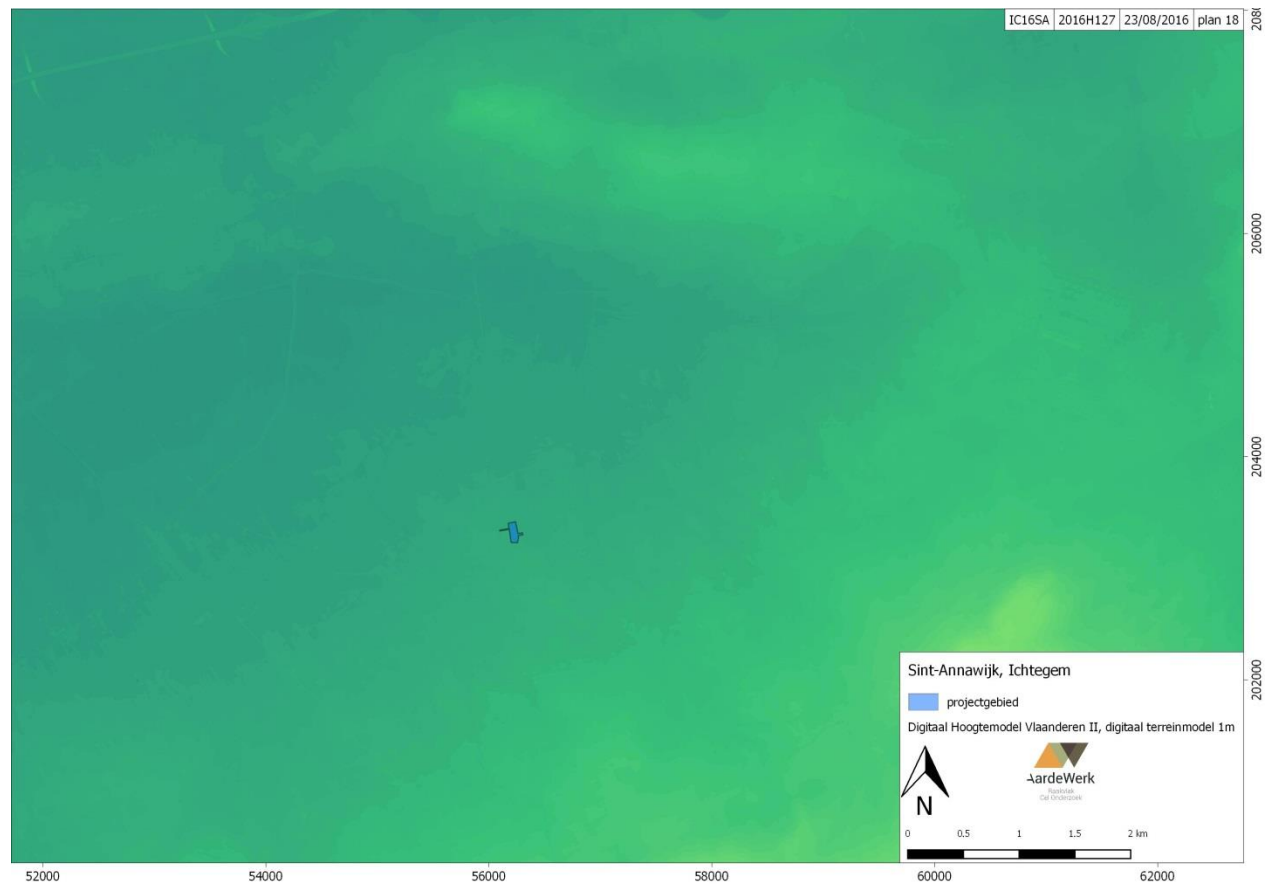

Figuur 8: Het projectgebied op de tertiair geologische kaart (dov.vlaanderen.be)

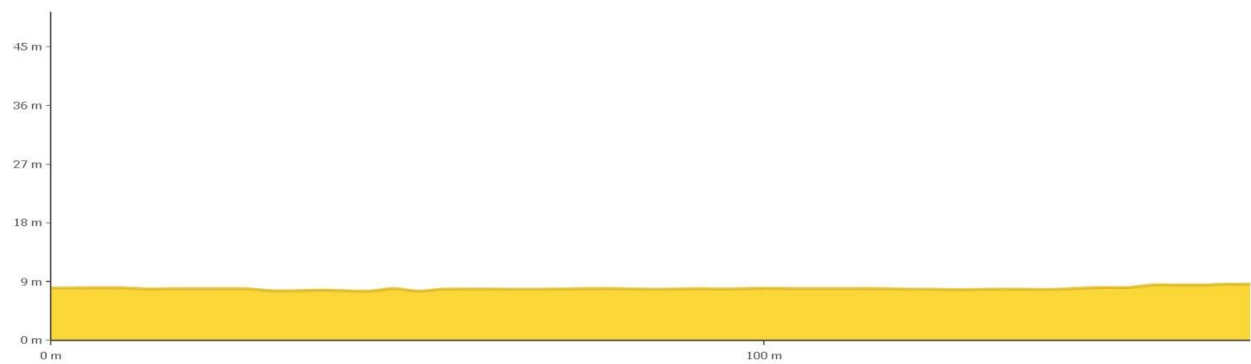

Figuur 9: Het projectgebied op de quartaire geologische kaart (dov.vlaanderen.be)

Eernegem kent een licht glooiend landschap, met hoogteverschillen tussen 3,5 en 19 m. Op het hoogtemodel (DHM II) en het hoogteprofiel is duidelijk zichtbaar dat de hoogteverschillen op het terrein minimaal zijn: tussen 7,9 en 8,1 m TAW (figuren 10 en 11). De erosiegevoeligheid in de ruime omgeving van het projectgebied is 'verwaarloosbaar' (figuur 12).

Figuur 10: Het projectgebied op de hoogtekaart (AGIV)

Figuur 11: Het hoogteprofiel ter hoogte van het projectgebied

Figuur 12: Het projectgebied op de bodemerosiekaart (DOV)

3.2 Historische situering en archeologische voorkennis van de streek

Eernegem is een gemeente in West-Vlaanderen, met een kleine 7.000 inwoners en een oppervlakte van 1.835 ha. Samen met Bekegem en Ichtegem vormt ze de fusiegemeente Ichtegem. De gemeente ligt ten zuiden van de zandrug Brugge-Oudenburg. (inventaris.onroerendergoed.be ID: 126374)

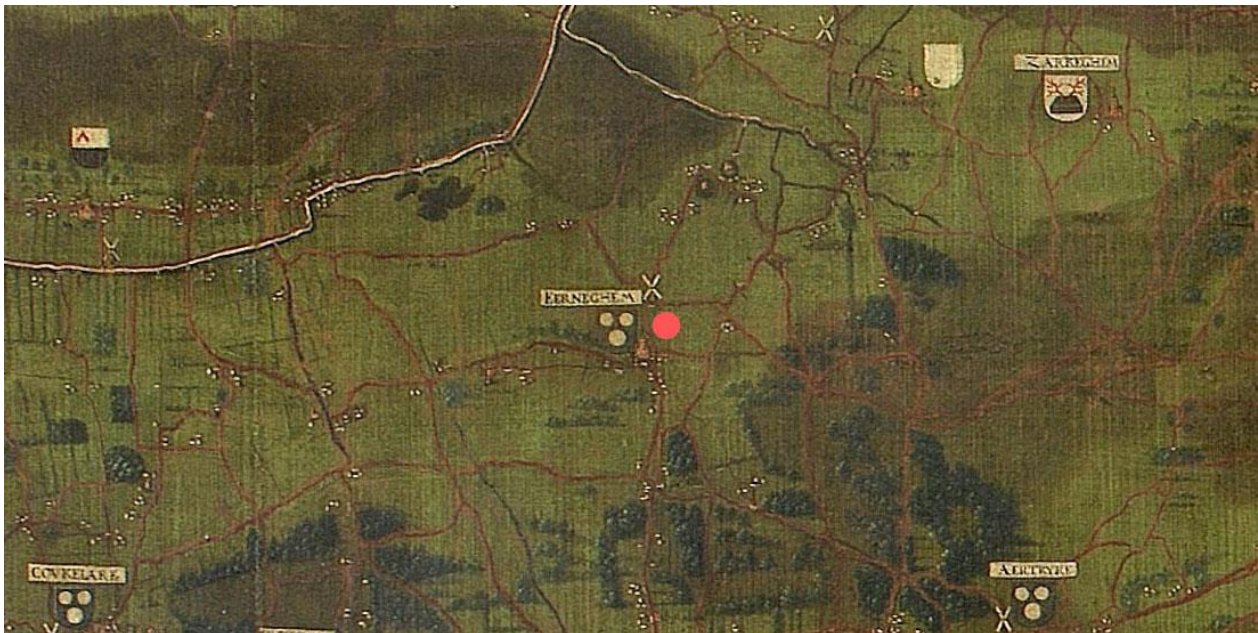
Vanwege de afwezigheid van systematische prospecties op het grondgebied, zijn archeologische vondsten relatief schaars. De oudste waarnemingen dateren uit de brons- en ijzertijd: vanaf ongeveer 4.000 jaar voor het begin van onze tijdsrekening duiken grafcircels op in het landschap. Deze cirkels bestaan uit een grafheuvel, met daarrond een gracht en vormen omvangrijke grafvelden, die vaak eeuwenlang in gebruik zijn. Deze structuren zijn herkend op luchtfoto's. De nederzetting(en) die bij deze grafvelden horen zijn nog niet teruggevonden. Er bevinden zich met andere woorden nog onontdekte bewoningssites op het grondgebied van Eernegem.

Uit de romeinse periode zijn geen sites gekend. De Zeeweg, die Oudenburg met het binneland verbindt loopt ten oosten van Eernegem.

Eernegem ontstaat vermoedelijk in de 7^e eeuw na Christus. Op de plaats waar ene Arnjo (Erno) een hoeve vestigde, stichten de nakomelingen (-inga) hun thuisplaats (-hem). Het dorp behoort tot het ambacht Koekelare, dat deel uitmaakt van het Brugse Vrije. 'Villa

Koekelare' is in de vroege middeleeuwen een geheel van kleine agrarische kernen, waarvan Eernegem (de hoeve van Arno) deel uitmaakt. Rond de dorpskern liggen woeste gronden en bossen, zogenaamde *wastinen*. Ichtegem ligt midden in de *utfanc*, een grote wastine tussen Beerst en Brugge. De gronden rondom de dorpskernen worden gebruikt voor akkerbouw, de woeste gronden voor schapenhoederij. Vanaf de 11^e en 12^e eeuw worden deze gronden ontgonnen. Uit deze periode stamt de eerste schriftelijke vermelding van Ernighem (1119).

De dorpskern van Eernegem ontstaat op een opgehoogde structuur: een overblijfsel van een motte. Tijdens een werfbegeleiding aan de Sint-Medarduskerk worden resten van een Romaanse kerk uit die periode (11^e of 12^e eeuw) aangesneden. Vanaf de volle en late middeleeuwen ontstaan verschillende kasteelsites en sites met walgracht op het grondgebied van Eernegem. (inventaris.onroerenderfgoed.be ID: 126374 en ichtegem.be)

Figuur 13: Het projectgebied op de kaart van Pourbus.

Tijdens de godsdienstoorlogen in de 16^e en 17^e eeuw ontvolkt het dorp zo goed als volledig. Nadien herstelt het dorp zich en in 1680 wordt een nieuwe, gotische kerk gebouwd: gewijd aan Sint-Medardus, patroonheilige van de boeren, wijnbouwers, bierbrouwers en paraplu makers en heilzaam bij kiespijn.

Op de **Heraldische Kaart van het Brugse Vrije** door Pieter Pourbus (1561-1571) concentreert de bewoning zich rond de kerk, ten zuiden van het projectgebied, langs de Westkerkestraat (*figuur 13*). Op de hoek van de 's Gravendriesscheslaan en de Westkerkestraat staat een molen afgebeeld. Rondom het dorp liggen nog uitgestrekte woestenijen en bossen. Op de kaart van **Fricx** (1712) (*figuur 14*), de zogenaamde "Carte des Pays-Bas et des frontières de France, avec un recueil des plans des villes, sièges et batailles données entre les hauts alliés et la France" zijn de Westkerkestraat, de kerk en de molen duidelijk afgebeeld.

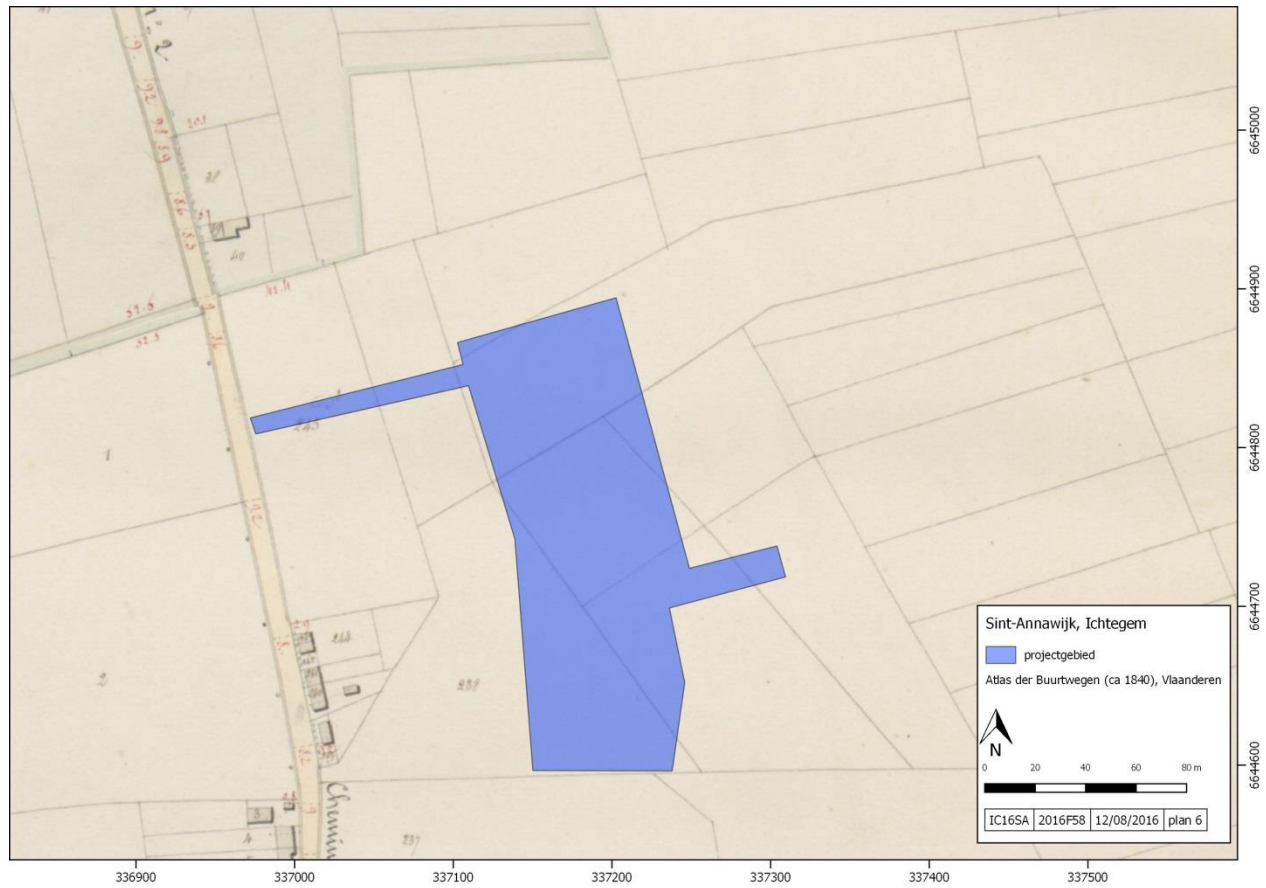
Figuur 14: Het projectgebied op de kaart van Fricx (AGIV)

Op de **Kabinetskaart van graaf Ferraris** (1771-1778) is de Westkerkestraat duidelijk afgebeeld, omzoomde door bomenrijen (*figuur 15*). Het projectgebied is ingekleurd als boomgaard. Net ten noordwesten ligt een hoeve langs de Westkerkestraat. Het gebied rondom het onderzoeksterrein bestaat uit een gesloten landschap van met bomen omzoomde akkers.

Figuur 15: Het projectgebied op de Kabinetskaart van Ferraris (AGIV)

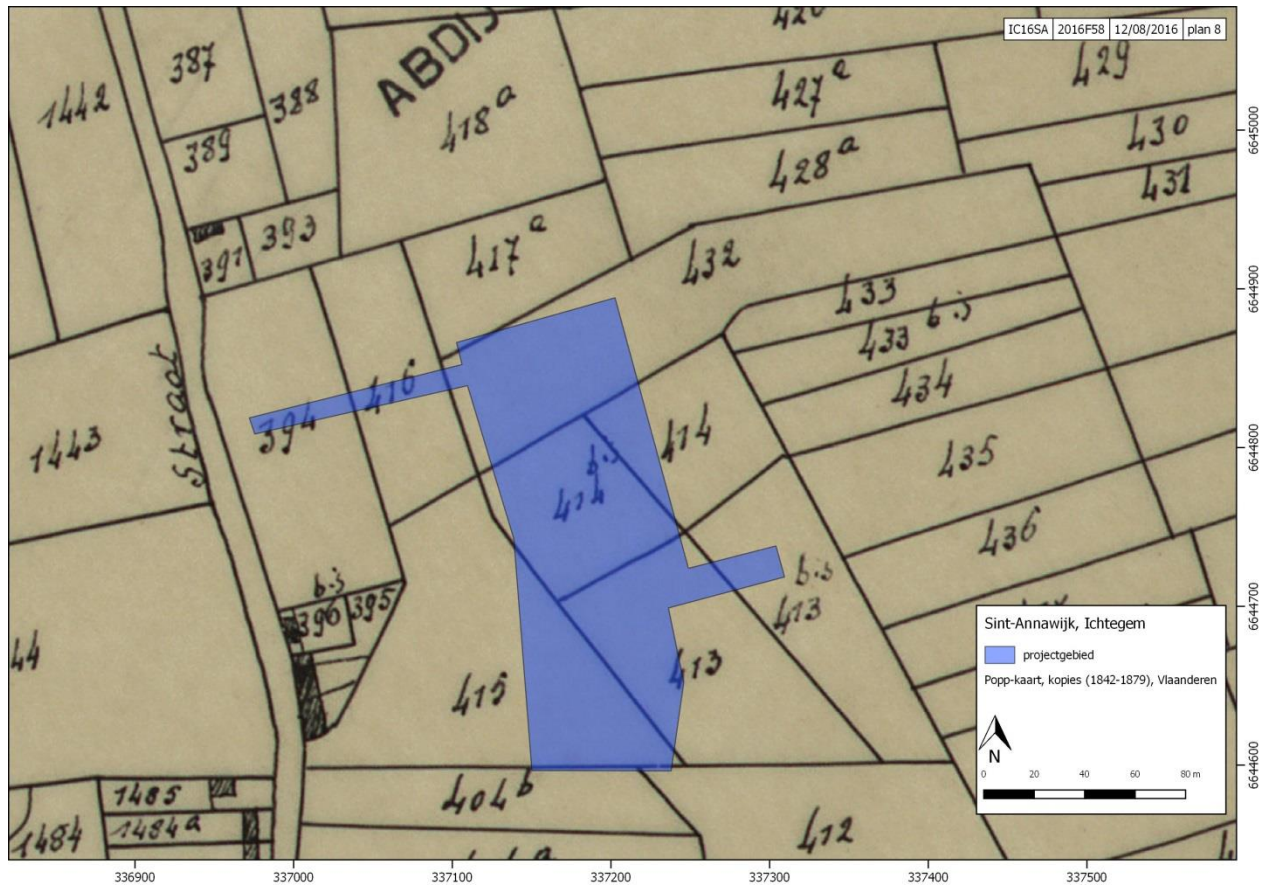
Op de **Atlas der buurtwegen** (1841) (*figuur 16*) is het hoevegebouw in ten noordwesten van het projectgebied verdwenen. Langs de Westkerkestraat onstaat nieuwe bewoning. Dezelfde elementen zijn ook op de **kaart van Vandermaelen** (1846-4854) (*figuur 17*) en de **kadasterkaart van Popp** (1842-1879) (*figuur 18*) te herkennen.

Figuur 16: Het projectgebied op de Atlas der buurtwegen (AGIV)

Figuur 17: Het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (AGIV)

Figuur 18: Het projectgebied op de kaart van Popp (AGIV)

In het projectgebied is nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Er zijn op dit terrein geen historische ingrepen in de bodem gekend, behalve de bouw en afbraak van de bungalows. De **Centrale Archeologische Inventaris** (CAI) (*figuur 19*) vermeldt drie locaties in de onmiddellijke omgeving van het onderzoeksterrein (binnen een straal van 1 km): de Sint-Medarduskerk (ID: 76548), een ongedateerde gracht (ID: 162278), en een circulaire structuur, met toponiem Turkije (ID: 154675) herkend op luchtfoto's.

Voor de huidige ingang van de Sint-Medarduskerk is het koor van de voorganger van de huidige kerk duidelijk herkend. Er kunnen 3 bouwfases vastgesteld worden. De eerste fase: een rechthoekig veldstenen koor sluit aan op de toren. Aan de binnenzijde van de muur was nog pleisterwerk in situ bewaard. Deze constructie gaat terug tot de oudste steenbouwphase van de kerk (waarschijnlijk 11^e-12^e eeuw) als Romaanse kruiskerk. Tijdens de tweede fase wordt het koor vergroot en driesijdig afgesloten. Twee steunberen versterken de afsluitmuur. Deze uitbreiding kan in verband gebracht worden met de 17^e eeuwse heropbouw van de kerk. Aan de oostzijde is nog een kleine aanbouw aangetroffen (derde fase): een bakstenen muurtje uit 13^e eeuws gerecupereerd baksteenmateriaal. Functie en datering zijn onduidelijk.

Figuur 19: Het projectgebied op de Centraal Archeologische Inventaris (CAI)

Op een luchtfoto uit 1971 (*figuur 20*) is de site deels in gebruik als akker- of grasland en deels als boomgaard. Op een volgende luchtfoto uit 1989 (*figuur 21*) is het terrein volledig omringd door bewoning en op het projectgebied zijn de bungalows gebouwd.

Op basis van het cartografisch en historisch onderzoek is duidelijk dat er geen aanwijzingen zijn voor bewoning. Het onderzoeksterrein is zeker sinds de opmaak van de Kabinetskaart (1777) in gebruik als landbouwgebied, meer specifiek als boomgaard en later akker- of grasland. Er is geen informatie beschikbaar als beginpunt voor een archivalisch onderzoek. Bovendien ligt het projectgebied in een zone die gekenmerkt is door een lage densiteit aan bebouwing in het verleden. Overeenkomstig hoofdstuk 5.3 van de Goede Praktijk is beslist dat archivalisch onderzoek niet noodzakelijk is.

Figuur 20: Projectgebied op een luchtfoto uit 1971 (AGIV)

Figuur 21: Projectgebied op een luchtfoto uit 1989 (AGIV)

Op dit moment zijn de werkzaamheden voor de realisatie van de appartementen afgerond (*figuren 22 tot 25*). De locatie van de nieuwe wegenissen is reeds voorbereid.

Figuur 22: Zicht op de bouwwerf en de locatie van de nieuwe wegenis (richting zuidwest)

Figuur 23: Zicht op de bouwwerf en de locatie van de nieuwe wegenis (richting zuid)

Figuur 24: Zicht op de bouwwerf en de locatie van de nieuwe wegnis (richting zuidwest)

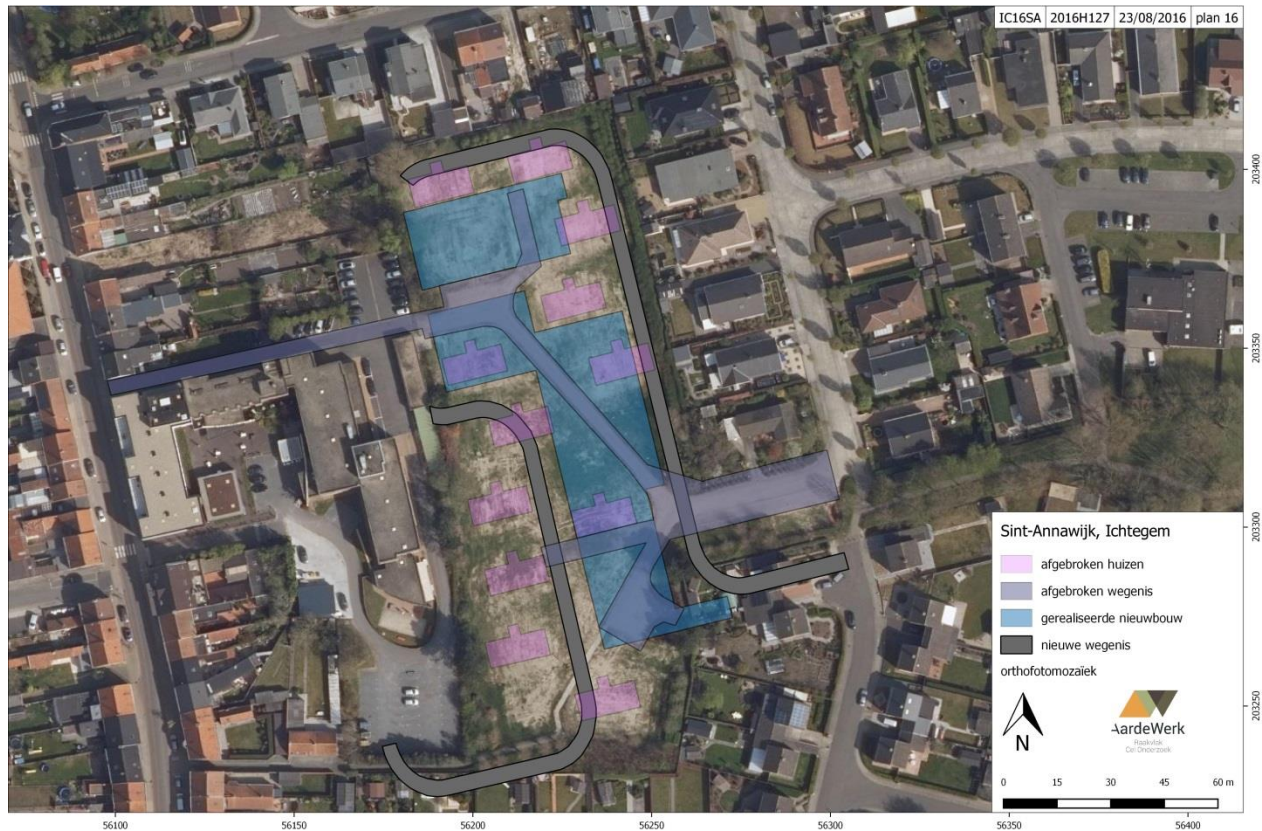

Figuur 25: Zicht op de bouwwerf en de locatie van de nieuwe wegnis (richting noordoost)

4 Besluit

4.1 Synthese

Aan de hand van de onderzoeksvragen kan een synthese gemaakt worden van de relatie tussen het projectgebied, het archeologische kader en de geplande bodemingreep.

Figuur 26: Overzicht van de bodemingrepen

Welke aanwijzingen bieden historische bronnen over het aanwezige archeologische erfgoed

Op basis van het historisch onderzoek en de archeologische kennis is de kans op begraven archeologisch erfgoed zeer laag. Het projectgebied maakt deel uit van het dorp Eernegem. Een dorp ontstaan in de vroege middeleeuwen. Deze oude dorpskern ligt ten zuiden van het projectgebied. Er zijn geen aanwijzingen voor verdwenen bewoning.

Wat is de landschapsgeschiedenis van het terrein

Het terrein ligt in Zandig Vlaanderen, meer bepaald de Houtstreek. De bodem bestaat uit lemig zand en zand. De ploeglaag is 40 tot 50 cm dik. Het projectgebied is steeds in gebruik geweest als landbouwgebied. Aanvankelijk als boomgaard, later als akker- of grasland.

Wat is de impact van de geplande werken op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed

De aanwezigheid van archeologisch erfgoed op het projectgebied is zeer onwaarschijnlijk. Er zijn geen aanwijzingen voor historische bewoning. Bovendien is de diepte van de werken beperkt tot grotendeels 25 cm: enkel de ploeglaag wordt geroerd. Deze zone is reeds voorbereid (*figuren 22 tot 25*). De kans dat archeologische sporen, die zich in de onverstoorde bodem onder de ploeglaag bevinden, geraakt worden is zeer klein. Daarenboven is de ruimtelijke omvang van de werken zeer geïsoleerd (*figuur 26*). Dergelijke werken laten niet toe gefundeerde uitspreken te doen over menselijke aanwezigheid in gebieden met een lage densiteit aan bebouwing. Daarvoor zijn proefsleuven tot op de onverstoorde bodem, over de volledige oppervlakte van het terrein optimaal, wat in dit geval onmogelijk is. De impact van de geplande bouwwerken is met andere woorden zeer laag en de kans op kennisvermeerdering zo goed als nihil.

4.2 Afweging noordzaak verder onderzoek

Op basis van het bureauonderzoek is voldoende informatie verzameld over het projectgebied. Deze informatie wijst de op de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van archeologisch erfgoed. Vervolgonderzoek met andere onderzoeksmethodes biedt geen kans op kennisvermeerdering en is dus niet wenselijk.

4.3 Samenvatting gericht op een gespecialiseerd publiek

Op een bouwwerf langs de Sint-Annawijk in Eernegem plant de Vivendo enkele wegenissen tussen reeds gebouwde appartementen. Om de impact van deze werken op het archeologisch bodemarchief in kaart te brengen is een bureauonderzoek uitgevoerd. Het projectgebied ligt in zandig vlaanderen. De terreinen zijn eeuwenlang in gebruik als akker, grasland of boomgaard. Er zijn geen historische of archeologische sites gekend. De impact van de werken op het bodemarchief is beperkt in diepte en in omvang. Een volledig dekkend proefsleuvenonderzoek is onmogelijk. Deze informatie leidt tot de conclusie dat vervolgonderzoek niet noodzakelijk is.

4.4 Samenvatting gericht op een niet-gespecialiseerd publiek

Op een bouwwerf langs de Sint-Annawijk in Eernegem plant de Vivendo enkele wegenissen tussen reeds gebouwde appartementen. Op basis van het archeologisch onderzoek blijkt dat er waarschijnlijk geen archeologische resten aanwezig op het terrein. Het terrein is sinds de middeleeuwen in gebruik als landbouwgrond.

5 Bibliografie

AGIV: <https://www.agiv.be/>

Bodemverkenner: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>

Cadgisweb: http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE

Centrale Archeologische Inventaris: <https://cai.onroerenderfgoed.be/>

Ichtegem.be: <http://www.lichtegem.be/bestuur-a-diensten/toerisme/erfgoed/historiek-gemeente>

Inventaris Onroerend Erfgoed: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/126374>

Geopunt: <http://www.geopunt.be/kaart>

Wikimedia: <https://commons.wikimedia.org>

VAN RANST Eric en SYS Carolus, 2000: *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Gent, 361p

6 Bijlagen

BR16BL/2016F40 afkortingen	
Afkorting	Verklaring
AW	aardewerk
B	met bijmenging
BR	bruin
BS	baksteen
D	droog
DO	donker
G	geleidelijk
GR	grijs
H	horizont
HK	houtskool
K	klei
LI	licht
N	nat
OR	oranje
OXR	oxidoreductie
PR	profiel
S	scherp
SL	sleuf
SP	spoor
V	vochtig
Z	zand

Bijlage 1: Lijst met gebruikte afkortingen

IC16SA/2016H127 plannenlijst				
ID	type	onderwerp	bron	datum
plan 1	GRB	situering projectgebied	geopunt	12/08/2016
plan 2	topografische kaart	situering projectgebied	AGIV	12/08/2016
plan 3	gewestplan	situering projectgebied	geopunt	12/08/2016
plan 4	historische kaart	Fricx	geopunt	12/08/2016
plan 5	historische kaart	Kabinetskaart van Ferraris	geopunt	12/08/2016
plan 6	historische kaart	Atlas der buurtwegen	geopunt	12/08/2016
plan 7	historische kaart	Vandermaelen	geopunt	12/08/2016
plan 8	historische kaart	Popp	geopunt	12/08/2016
plan 9	orthofoto	zomeropnamen, 2012	geopunt	12/08/2016
plan 10	orthofoto	winteropname, recent	geopunt	12/08/2016
plan 11	bodemkaart	situering projectgebied	DOV	12/08/2016
plan 12	tertiairgeologisch kaart	situering projectgebied	DOV	12/08/2016
plan 13	quartaairgeologische kaart	situering projectgebied	DOV	12/08/2016
plan 14	centraal archeologische inventaris	situering projectgebied	CAI	12/08/2016
plan 15	bodemerosiekaart	situering projectgebied	DOV	12/08/2016
plan 16	inplanting	situering projectgebied	AGIV	23/08/2016
plan 18	hoogtekaart	hoogte	AGIV	23/08/2016
plan 19	orthofoto	197	AGIV	23/08/2016
plan 20	orthofoto	189	AGIV	23/08/2016

Bijlage 2: Lijst met plannen

IC16SA/2016H127 fotolijst				
ID	onderwerp	type	grootte	datum
foto 1	IC16SA overzicht (1)	overzichtsfoto	2.2 MB	22/08/2016
foto 2	IC16SA overzicht (2)	overzichtsfoto	2.2 MB	22/08/2016
foto 3	IC16SA overzicht (3)	overzichtsfoto	2.2 MB	22/08/2016
foto 4	IC16SA overzicht (4)	overzichtsfoto	2.2 MB	22/08/2016

Bijlage 3: Lijst met foto's